

SCHOLING VAN VROUWELIJKE ASP.-EMIGRANTEN OP HET BOERENBEDRIJF.

Tijdens hun periode van herscholing in de landarbeid vragen asp.-emigranten dikwijls of het niet mogelijk is dat hun verloofde of echtgenote als hulp in de huishouding geplaatst wordt op een boerenbedrijf, aangezien zij vrezen, dat, als zij zijn geëmigreerd de verloofde of echtgenote volkomen vreemd zal staan tegenover het boerenleven waarin zij zelf reeds enigermate zijn geacclimatiseerd. Enigen van hen hebben dan ook reeds via persoonlijke relaties voor een dergelijke plaatsing gezorgd.

Ook door de maatschappelijke organisaties: te weten de Katholieke Centrale Emigratiestichting, de Christelijke Emigratie Centrale en de Algemene Emigratie Centrale, alsmede door vertegenwoordigsters van de verschillende vrouwenorganisaties, en in publicaties over de scholing in de landbouw, is meermalen de wens uitgesproken om, naast de opleiding welke de mannelijke aspirant-emigranten krijgen voor de verloofden of echtgenoten eveneens de mogelijkheid te scheppen een zekere kennis van het boerenbedrijf op te doen, dit te meer daar de aanpassing van de vrouwelijke "niet-agrarische" emigrant in het immigratieland, uitermate moeilijk is, indien deze niet vooraf enige kennis heeft opgedaan van het boerenbedrijf. In het tegenovergestelde geval kan dit zelfs tot mislukking leiden.

Er dient derhalve naar te worden gestreefd, dat genoemde categorie asp.-emigranten in de gelegenheid wordt gesteld bedoelde scholing te krijgen.

Het is duidelijk dat de eerste opzet van deze vorm van scholing voor de periode October 1953 tot Maart 1954 (Maart 1954 is ongeveer de tijd waarop de groep omgeschoolden asp.-emigranten vertrekt) een in veel opzichten geïmproviseerd karakter zal (moeten) dragen. De ervaringen in die periode opgedaan zullen echter van belang kunnen zijn en richtsnoer kunnen vormen voor de opstelling van het scholingsplan Maart 1954/Maart 1955.

Plaatsing van de aspirant-emigrante.

Bij de plaatsing van de asp.-emigrante dient van een vijftal principes te worden uitgegaan:

- 1e. De asp.-emigrante wordt, in principe, geplaatst bij een boerin van hetzelfde geloof of dezelfde richting.
- 2e. De asp.-emigrante wordt, indien mogelijk, geplaatst in de provincie van herkomst (bv. geen Groningse in Limburg of andersom).
- 3e. De plaatsing dient te geschieden bij een boerin met sociale instelling, die de geplaatste asp.-emigrante niet alleen beschouwt als een hulpkracht in de huishouding, maar tevens bereid is haar zoveel mogelijk kennis bij te brengen van hetgeen een vrouw op de boerderij dient te weten.
- 4e. De asp.-emigrante wordt bij voorkeur geplaatst in de buurt van een scholingscentrum, zodat zij aan de theoretische lessen kan deelnemen of, indien dit niet mogelijk is, daar waar een emigratiecursus wordt gegeven.
- 5e. De plaatsing van de asp.-emigrante mag niet leiden tot ontslag of niet-aanstelling van een betaalde hulp in de huishouding.

Aan de twee eerstgenoemde principes ligt de gedachte ten grondslag, dat de scholing en de voorbereiding van de asp.-emigrante het best geschieden in een homogeen milieu.

De asp.-emigrante wordt intern geplaatst. Zij wordt in het gezin dat haar opneemt als lid van het gezin behandeld en moet zich schikken naar de gebruiken van het gezin. De asp.-emigrante wordt in principe voor + zes maanden geplaatst; de eerste drie weken gelden als proeftijd, zodat beide partijen de plaatsing in die periode eventueel kunnen beëindigen.

Bij klachten en in alle andere voorkomende kwesties in verband met de plaatsing kan de gastvrouw of de asp.-emigrante zich wenden tot het secretariaat van de organisatie, welke de plaatsing heeft verzorgd.

Scholing in de praktijk.

De asp.-emigrante zal tijdens haar leertijd zoveel mogelijk de volgende werkzaamheden in de praktijk moeten leren.

- 1e. Huishouden - inmaak; wekken; koken; e.d. -
- 2e. Alle voorkomende werkzaamheden, welke door de vrouw op het boerenbedrijf kunnen worden gedaan.
- 3e. Melken - indien mogelijk -
- 4e. Verzorging van kleinvee.
- 5e. Onderhoud van de tuin.

Het is duidelijk dat wanneer de asp.-emigrante voor een vol seizoen wordt geplaatst haar een veelzijdige kennis is bij te brengen. In de korte periode die nu nog rest - $\pm$ 6 maanden - zal het slechts mogelijk zijn haar enig inzicht bij te brengen en haar vertrouwd te maken met de sfeer van het boerenbedrijf.

Theoretische scholing.

1e. Engelse taal.

Naast de praktische kennis welke de asp.-emigrante gedurende haar scholing moet opdoen is de kennis van de Engelse taal het allerbelangrijkste. De plaatsing dient dus bij voorkeur te geschieden daar waar zij in de gelegenheid is een emigratiecursus te volgen. Is die gelegenheid er niet, dan dient dit op andere wijze geregeld te worden, bv. door het maken van een regeling ter plaatse. De kosten van de Engelse cursus komen ten laste van de asp.-emigrante. Deze worden natuurlijk zo laag mogelijk gehouden.

2e. Kennis van "Land en Volk".

Kan de asp.-emigrante in de buurt een emigratiecursus volgen, dan is de oplossing van dit probleem vrij eenvoudig. Is dit niet het geval dan zal hierin op een andere wijze moeten worden voorzien. In bepaalde gevallen zal hiervoor bv. een vertegenwoordigster van een der Provinciale Advies Commissies van de Emigratiecommissie van het Nederlands Vrouwencomité kunnen worden ingeschakeld, die in persoonlijke gesprekken de asp.-emigrante een en ander kan bijbrengen. In andere gevallen kan bv. een daarvoor op te stellen overzicht worden verstrekt.

3e. Landbouw-huishoudcursus.

Wanneer er de gelegenheid is de asp.-emigrante een Landbouw-huishoudcursus te laten volgen, dan zal hiervan voor zover dit nodig mocht blijken, moeten worden gebruik gemaakt.

4e. Cursus E.H.B.O.

Voor de cursus E.H.B.O. geldt dat hiervan steeds gebruik moet worden gemaakt.

Vergoeding.

Voor het volgend jaar zal er naar gestreefd dienen te worden, dat de boerin de asp.-emigrante naar prestatie betaalt en dat de Overheid dit bedrag suppleert tot een redelijk loon, zulks in overeenstemming met de regeling welke bestaat voor de mannelijke asp.-emigranten die omgeschoold worden op Rijkswerkplaatsen of in de landarbeid.

Voor de voorgestelde begincursus, (van $\pm$ October - Februari) kan deze regeling nog niet getroffen worden.

Voor de cursus welke loopt van + October 1953 t/m Februari 1954 dient de volgende regeling te worden getroffen:
de asp.-emigrante is intern, d.w.z. heeft kost en inwoning vrij. Daarenboven dient de gastvrouw (werkgeefster) haar vergoeding (zakgeld) te geven van f. 30,-- per maand. De gastvrouw is verplicht de asp.-emigrante tegen ziekte en ongeval te verzekeren, anders is het risico voor haar zelf. De kosten van de verzekering komen voor de ene helft ten laste van de gastvrouw en voor de andere helft ten laste van de asp.-emigrante.
Reiskosten of kosten verbonden aan de deelname van cursussen zijn ten laste van de asp.-emigrante zelf.
De asp.-emigrante dient per maand tenminste 8 vrije middagen te krijgen, de Zondag is hierbij inbegrepen. Twee middagen kunnen tot een hele dag worden samgetrokken.

Aanmelding.

Aan alle asp.-emigranten, die ongeschoold worden in de landarbeid, wordt een ./.circulaire gestuurd - zie bijlage - waarin wordt medegedeeld, dat voor hun verloofde of echtgenote de mogelijkheid bestaat als hulp in de huishouding op een boerenbedrijf te worden geplaatst en welke voorwaarden aan deze plaatsing zijn verbonden. De hieruit voortvloeiende aanmeldingen dienen bij de Nederlandse Emigratiedienst - afdeling V.I.D.-Scholing - binnen te komen. Aan de hand van de door de asp.-emigrante verstrekte gegevens en de gegevens welke worden gevonden in haar emigratiedossier, indien reeds aanwezig, wordt door de Nederlandse Emigratiedienst een aanmeldingsrapportje opgemaakt, hetwelk deze Dienst doorstuurt aan het secretariaat van de Emigratie commissie van het Nederlands Vrouwen Comité welke tracht de plaatsing zo spoedig mogelijk te verzorgen.
Dit secretariaat doet mededeling van elke plaatsing aan de Nederlandse Emigratiedienst - afdeling V.I.D.-Scholing.

Tijdelijke plaatsingen.

zijn

De mogelijkheid bestaat dat er vrouwen, die wel bereid, maar niet in staat zijn een scholingscursus te volgen, bv. omdat zij door financiële redenen hun huidige werkkring niet kunnen opgeven (moeten sparen i.v.m. hun a.s. emigratie, e.d.) Haar zou de gelegenheid moeten worden geboden om in de avonden of tijdens week-ends zich toch iets eigen te maken van de sfeer van het boerenbedrijf. De mogelijkheden daartoe zullen eveneens bestudeerd moeten worden. Zodra een oplossing gevonden is, zal t.z.t. hierover nog een tweede circulaire uitgaan.

-o-o-o-o-o-o-

Bijlage: Circulaire welke wordt verzonden aan de aspirant emigranten.

UW VERLOOFDE OF ECHTGENOTE KAN GEPLAATST WORDEN ALS HULP IN DE HUISHOUDING OP
EEN BOERENBEDRIJF.

"Gij wordt omgeschoold in de landarbeid; laat Uw verloofde of echtgenote dan niet zonder enige kennis van het boerenbedrijf vertrekken, maar laat zij zich eveneens voorbereiden op haar toekomstige maatschappelijke positie".

Bij herhaling is er op aangedrongen dat de verloofde of echtgenote van de aspirant-emigrant, die omgeschoold wordt in de landarbeid, eveneens in de gelegenheid zal worden gesteld zich kennis van het boerenbedrijf eigen te maken, aangezien men terecht vreest, dat na emigratie zijn verloofde of echtgenote volkomen vreemd zal staan tegenover het boerenleven, waarin hij zelf reeds enigermate is geacclimatiseerd.

Dank zij de medewerking van tal van vrouwen-organisaties is het thans mogelijk Uw verloofde of echtgenote als hulp in de huishouding op een boerenbedrijf geplaatst te krijgen. Gedurende de periode dat zij als zodanig werkzaam is, wordt zij geheel en al als volontaire beschouwd en wordt haar zoveel mogelijk geleerd wat een vrouw van het boerenbedrijf dient te weten.

Behalve huishoudkennis, hiertoe behoren ook inmaken, wecken e.d., vallen hieronder alle werkzaamheden, welke door de vrouw op de boerderij (kunnen) worden gedaan: bijv. melken, de verzorging van het kleinvee, verzorging van de tuin e.a. Daarnaast wordt zij in de gelegenheid gesteld een Engelse taalcursus te volgen en wordt haar kennis omtrent "Land en Volk" van het gekozen immigratieland bijgebracht. Zo mogelijk zal zij ook speciale Landbouw-huishoudcursussen en E.H.B.O.-cursussen gaan volgen.

De aspirant-emigrante wordt intern geplaatst. Zij wordt in het gezin dat haar opneemt als lid van het gezin behandeld en moet zich schikken naar de gebruiken van het gezin.

Zij ontvangt daarenboven een zakgeld van f.30,-- per maand. Zij krijgt per maand tenminste 8 vrije middagen, de Zondag is hierbij inbegrepen.

Twee middagen kunnen tot een hele dag worden samengetrokken. De gastvrouw (werkgeefster) is verplicht de bij haar geplaatste aspirant-emigrante tegen ziekte en ongevallen te verzekeren. De kosten hiervan komen voor de ene helft ten laste van de gastvrouw en voor de andere helft ten laste van de aspirant-emigrante.

Reiskosten of kosten, verbonden aan de deelname aan cursussen, zijn ten laste van de aspirant-emigrante zelf.

Bij klachten en in alle voorkomende kwesties i.v.m. de plaatsing kan de aspirant-emigrante zich wenden tot het secretariaat van de organisatie, welke haar plaatsing verzorgt.

Om te kunnen deelnemen aan bovenbedoelde scholing door middel van plaatsing op een boerenbedrijf dient zij zich in ieder geval reeds te hebben opgegeven voor emigratie.

- ./.. Indien bij Uw verloofde of echtgenote belangstelling bestaat voor deze scholing, dient zij voor 5 October a.s. bijgesloten formulier te sturen aan de Nederlandse Emigratiedienst - Afd.V.I.D. - Scholing, Piet Heiplein 6, Den Haag. Voor de toezending kan zij gebruik maken van bijgesloten antwoord-enveloppe.
- ./.. Zij is verplicht aan te geven door welke organisatie zij haar plaatsing verzorgd wil zien. Na toezending van het formulier ontvangt zij een mededeling van de door haar aangegeven organisatie bij welke gastvrouw zij is geplaatst en wanneer de plaatsing ingaat.

Zij wordt in principe voor + zes maanden geplaatst; de eerste drie weken gelden als proeftijd, zodat beide partijen de plaatsing in die periode eventueel kunnen beëindigen.

Age: Aanmeldingsformulier terug te zenden door de aspirant-emigrante.

Aan:

de Nederlandse Emigratiedienst,
Afdeling V.I.D.-Scholing,
Piet Heinplein 6,
's-GRAVENHAGE.-

Ondergetekende is in beginsel bereid geplaatst te worden als hulp in de huishouding op een boerenbedrijf.

Naam :
Geb.datum en plaats :
Adres :
Godsdienst :
Huidig beroep :
Verloofde of echtgenote van :
Mijn verloofde of echtgenoot is geplaatst in het omscholingscentrum :
Welke school- en vakopleiding heeft U gehad :
Welke werkgevers, indien U die heeft gehad, kunnen over U inlichtingen verstrekken :
Bent U wel eens werkzaam geweest op een boerderij :
Welke werkzaamheden verricht U geregeld thuis :
Heeft U kennis van de Engelse taal :
Bij welk aanmeldingskantoor heeft U zich aangemeld voor emigratie :
Door welke organisatie wilt U Uw plaatsing verzorgd zien :
(U is verplicht zelf één van de onderstaande organisaties aan te geven)
1e. Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen.
X 2e. Noord Brabantse Christelijke Boerinnenbond (R.K.)
3e. Bond van Christenboerinnen, Boerendochters, Plattelandsvrouwen - meisjes in Nederland.
4e. Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen.
5e. Nederlandse Christen Vrouwenbond.
6e. Vrouwenbond van de Partij van de Arbeid.
7e. Christen Jonge Vrouwen Federatie.

(Handtekening)

X te veranderen in : Centrum van de Nederlandse Katholieke Vrouwenbeweging, waarin verenigd: de R.K. Boerinnenbonden, de Katholieke Nieuw-Leidsche vrouwen en het Gilde.